

Hwenu Klisu tɔn dɔ .

Ayikúngban

Hlandɔlf Dunn

Biblu WayWema ɔɛɛɛɛ

Togan sin gbediqe

Biblu Way Wema ɔɛɛɛɛ tɔn ɔ, sinsenzɔ Biblu tɔn e ma nɔ ba lɛ ǎ ɛ ɔɛ wɛ. Nũ taji e jí ɛ nɔ sɔ ayi ɔɔ ɛ wɛ nyí ten enteneti tɔn le kpo wema e ɔɔ alokan jí le ɛ kpo e ɔɔ Azɔɔɔsa Nũnywe Biblu Tɔn Ɖò Togudo Ɖ. Nũ e gbé nya wɛ IBKI ɔɛ ɛ wɛ nyí ɔɔ meɔɔɔ e jí na kplɔn nũ dó Mawu kpo jí Ɖ tɔn kpo wu ɛ ni mɔ nũkplɔnme Biblu tɔn le. Azɔɔmevi le ɔɔ na yi Institut ɔ bo na mɔ wema alo diplôme ƉO ƉO. Ɖ sixu kplɔn nũkplɔnme ene le ɔɔ Enteneti jí alɔ ɔɔ azɔɔɔsa le me, gbɔn Zoom jí, yí ye dó alokan le jí, sɛ ye dó e-mail jí, zín ye, alɔ me ɔɔkpo ɔɔkpo, gbɛta le, alɔ sinsen le sixu zán ye ɔɔ wendagbejjlazɔ yetɔn me. IBKI nyí tutoblonunu e ɛ yí gbè na ɛ ɔɛ ǎ.

Mí dó wusyen lanme nú we ɔɔ a ni kplɔn Biblu towe bo na dó tuɔn lee nũ e ɛ ɔɔ ɔɔ nũkplɔnklɔn ene le me ɛ alɔ ee ɛ mɔ ɔɔ fí ɔɔve le ɛ sɔgbe gbɔn ɛ. "Commentaires" e ɛ nɔ xle ɔɔ nukplɔnme Institut International de la Connaissance Biblique (IBKI) me le ɔ, linlin me e wlan le alo me e xò ye kplé le ɛ tɔn wɛ. Hwehwe ɔ, linlin le nɔ mɔ tenme ɔɔ nũkplɔnklɔn e ɛ nɔ sè le ɛ, video le kpo wema le kpo me, gó nú tinme Biblu tɔn le me; bɔ, ɔɔ nũkplɔnme wenjlatɔ le, sinsenzɔwatɔ le, pastɔ le, vɔsanúxwélémawutɔ le kpo kplɔnyiji-alavɔví le kpo tɔn me.

A ɔɔ na nɔ gbéjé xó e me ene le ɔɔ le ɛ, linlin yetɔn le kpo nũkplɔnme yetɔn le kpo bí kplɔn hwebɔnu ɔɔ azɔɔ towe wɛ ɛ nyí ɔɔ a ni ba jí Ɖ Mawu tɔn, tuɔn bo wà.

Bo na dó tuɔn ɔɔ nũkplɔnme ɔɔ nyí nugbò ǎ jí hũn, xà liledógbeɔvome Biblu tɔn vovo le, bo ba dò nú xókwintintɔ Biblu tɔn le kpo xókwintinwema Biblu tɔn le kpo bá dó tuɔn tinme xókwín alɔ nukɛgbe e a ma tuɔn ǎ le ɛ tɔn. Nɔ ɔ hwiqée dó tinme xógbetintɔnwema le tɔn ɔɔ wu, ɔɔ xógbetintɔnwema le nɔ na tinme xókwín le kpo xógbetintɔn le kpo tɔn sín gbè dòdó ɔ me kaka je lee ɛ nɔ zán ye gbɔn ɔɛn ɛ jí.

Tinme xókwín le kpo xógbɛ le kpo tɔn nɔ huzu ɔɔ hwenu e ɔɔ yiyi wɛ ɛ. Gó na ɔ, ɛ sixu lile xókwín Glekigbe tɔn gègè dó xókwín ɔɔkpo me, bɔ ene sixu hen tinme dódó ɔ gblé.

A ni jó Mawu dó bonu ɛ ni xlé ali we ɔɔ Xó Mímé Tɔn Biblu ɔ kplɔnklɔn me.

IBKI nɔ na gbè bɔ ɛ nɔ yí nũkplɔnme yetɔn le bí mlémlé bo nɔ le ɔɔ ye tɔn nú nũ e ma nyí ajɔwiwa tɔn ǎ le ɛ. Mi ma ɔɔ xesi bo má wema le alɔ nũkplɔnklɔn le ó, amɔ, mi ma sà, ɔɔ ye, alɔ yí akwe ó.

Randolfu Dunn, Gǎn

Kàn nũ byɔ mí: info.IBKI.glensigbe@gmail.com

Enteneti tɔn: IBKI-Glensigbe.html

Hwenu Klisu d̀̀ Ayikúngban jí .

Hlandolf Dunn

Klisu - D̀̀ nũ ś́ nũ Sinsenź́ T̀̀n wɛ .

Sín hwenu e Adamu hu hwe, bo zón bo é gɔn kancica maqóblɔ́ d́́e d́́o xá Mawu é ɔ, é byɔ dɔ́ è ni dóhwe gbɔ xá Mawu. É d́́o na klí hwe t̀̀n le bo d́́e hwe e é hu é s̀̀in. Hwenu e é jɛxa é jén é jɛ, bo gbɔn Yesinsɛn sín nũwiwa gblame ɔ, Mawu huzu gbet́́ ɔ na nɔ gbet́́ le tentin. Yesinsɛn bló nùjívũ d́́e bó ná ten Mali bo é mɔ xo, bó ma d́́oxó xá súnnu d́́e ä. Wensagun Gabliyeli wɛ jla Mali bo d̀̀o nukɔnmɛ ɔ, wensagun d́́e dɔ́ lee Mawu na zán ye gbɔn bo na kplá Mesiya e Mawu ś́ é wá ayikúngban jí, bo na hwɛn gbet́́ le sín hwe yet̀̀n le mɛ é nú Jozefu. Ye mɛ wè le bí d̀̀o gbesisɔmɛ bo na huzu Mawu sent́́, enyi lee mɛ le na wà nũ xá ye gbɔn é alɔ́ nũ e ye na dɔ́ d́́o ye wu é na bo tle gbɔn dɛbũ ɔ nɛ. Nũ e ba wɛ ye d́́e é wɛ nyí dɔ́ ye ni setónú nú Mawu bonu é ni zán ye.

Hwenu e Jaan d̀̀o yehwesin le nú mɛ wɛ d̀̀o Judéɛn T̀̀ ɔ mɛ é ɔ, Jezu wá bo na le yehwesin n'í. É mɔ "Jezu jáwe gǎn t̀̀n, bó dɔ́: "Kpón Lɛngbóví Mawu t̀̀n e nɔ ś́ hwe gbet́́ lɛɛ t̀̀n s̀̀in é d́́e!" (Jaan 1:29-30) "Hwenu e mɛ le [bló baptem] le bí f́́o ɔ, Jezu le [bló baptem] lɔmɔ. Hwenu e Jezu d́́o dɛ xo wɛ ́, j̄nukúnsin hun, bo Yesinsɛn cí ahwanné dɔ́hun, bó wá jɛ te d́́o j̄ t̀̀n. Gbè d́́e ka d́́i sín jixwé bo dɔ́: 'V́́ ce vívéná wɛ a nyí; nũ towe ný nukún ce mɛ tawun.' Xwe gban (30) mɔ d́́o wɛ Jezu dɛ hwenu e é bé aź́ t̀̀n é." (Luki 3:21-23a) .

D̀̀o yehwesin t̀̀n gudo ɔ, "Jezu e mɛ Yesinsɛn ǵ́ é lɛko sín Judéɛn t̀̀do ɔ mɛ, bo Yesinsɛn kplá ɛ yì gbetótló mɛ, bo awovi tén ɛ kpón nú azǎn kandé." (Luki 4:1-2) É ko dɔ́ d̀̀o metenkɔn Awovi t̀̀n le jí ene wu ɔ, é lɛko yì xwé T̀̀n gbè d̀̀o Nazaleti. D̀̀o kplóngbasá yet̀̀n hwenu e é xà Ezayíi 61:1- 2 gudo é ɔ, é jla dɔ́ emi wɛ nyí akpá e Mawu d́́o dɔ́ emi na sé Mesiya ɔ d́́o é sín j̄jenu. (Luki 4:21) .

Hwenu kpeḍé gudo ɔ, É je me ḍḗḍee É na kplón nũ ye bo ye na nyí mesédó tɔn le ḍò fínfín sín kú tɔn gudo le é sɔ jí. Bɔ ḍò hwenu e jexa é .

Jezuna je ḍexlé me e É mɔ le é bĩ jí kpo kanḍodonũwu kpo ḍɔ É .é we nyí Mawu e wá ayikúngban jí bo na nɔ gbetɔ le tentin, bo na nyí vɔsisa maḍóblɔḍé nú hwe gbetɔ tɔn le é.É bló mɔ gbɔn gbezán maḍóblɔḍ tɔn, nùjiwũ e é bló ḍò agbawungba ḍò me wɔbuwɔbu le nukɔn é, kpo xó e Jaan Baptemublonumetɔ ɔ kpo Mawu ḍesu kpo ḍɔ le é kpo gblame.

Me gègè ḍu lè nùjiwũ ene le tɔn. Me ḍḗḍee tle gó nú wuhwíhwan, wuhwinhwan kpo nukúnkén kpo le é ḍó na yí gbè ḍɔ nùjiwũ le ko je. Sinsengán yemenúwatɔ le gbé e, ḍó ye ba hlɔnhlɔn kpo susu kpo wutu. Ḍò mɔ wiwa me ɔ, ye tle gbà sɛn yeḍesunɔ tɔn le kpo aca yeḍesunɔ tɔn e ye nɔ ḍɔ ḍò wěxo ḍɔ emi nɔ xwedó le é kpo.

Ahwanvu tɔn lée ko se wen tɔn, lɔ tɔn lée kpódó tinme yɛtɔn lée kpó, bó mɔ nùjiwũ tɔn lée. Ye ko mɔ me ḍḗḍee è fín sín kú le é, nukúntíntónnɔ e è bló bo ye mɔ nũ le é, tókúnɔ le bo ye sè nũ, kpo lee sinsengán yetɔn le gbé nũ mɔhun le gbɔn é kpo. Loɔ, nũ gègè tĩn bo ye ḍó na tuùn bo Jesu ḍɔ “Un lé ḍó nũ gègè bo na ḍɔ nú mi, bo mi sixu de ḍ’eme ă. Amɔ, hwenu e Yesinsen nũgbo ɔ tɔn na wá é ɔ, é na xlé ali mi bo mi na mɔ nũgbo ɔ bĩ. (Jaan 16:12-14)

Hwenu e é ḍo nũ sɔ nú vɔsisa hwesókeme tɔn tɔn we é ɔ, é xo ḍe; “... É kpón séxwé, bó xo ḍe ḍɔ: ‘Tɔ, hwenu ɔ su, sɔ Vĩ towe sù, bónú Vĩ towe ná sɔ we sù, ḍó a ná e ace dó gbetɔ lée bĩ jí, bónú é ná ná gbe mavɔmavɔ me e a sɔ e lée bĩ. Din ɔ, sɔ susu e un ḍó ḍo nukɔn towe cóbɔ gbe ɔ wá tĩn ɔ, un ḍe we xlé me e a sɔ dó así nú mì ḍo gbe ɔ me lée.

nyí towe; a sọ yě jó nú mì ƚọ yě se tónú nú xó towe. Din ọ, yě tunwun ƚọ hwi gón we nũ e a nã mì lée bĩ gosín. Ɖó un ƚọ xó e a ƚọ nú mì lée nú yě, ƚọ yě yí gbe ná. Yě tunwun ganjí ƚọ hwi gɔ̃n we un gosín, bó ƚi nũ ƚọ hwi we sé mì dó." ... "Un sọ xó towe nú yě, ƚọ gbe ọ gbé wǎn nú yě, ƚó yě nyí gbe ọ tɔn ǎ, lě e nye ma nyí gbe ọ tɔn ǎ é ƚɔhun. ƚe ce we nyí ƚọ a ni ƚè ye sín gbè ɔ me ǎ, lo, a ni cyɔn alɔ ye jí sín awovi ɔ sí. Yě nyí gbe ọ tɔn ǎ, lě e nye lo ma nyí gbe ọ tɔn ǎ é ƚɔhun. Sọ nũgbó ọ dó sọ yě ƚó vo; xó towe we nyí nũgbó. Lě e a sé mì dó gbe ọ me gbɔn ọ, nye lo sé yě dó gbe ọ me. Un sọ nyiƚée ƚó vo nú yě, bónú yě loɔw ná nyí me mímé nũgbó." (Jaan 17:1-8; 14-19)

Azɔ e é sọ d'así n'í ƚọ é ni jla wen hwesɔke me tɔn, hwɛngán kpo hwesɔke me kpo tɔn é ko ƚò vivɔnu we. Hwenu e jexa é ọ, Jezu ná sọ gbe tɔn jó dó súnsún hwe gbetɔ tɔn lée ná, nũ éné ọ jén é gosín séxwé bó wá ayíkúngban jí bó ná wa.

"É ƚọ nú yě ƚọ: 'Xó e un ƚọ nú mi hwenu e un kpo ƚọ mi gón é ƚíe: Nũ e è wlán dó wũ ce ƚọ Mɔyízísén ọ me, kpódó gbeyíƚọ Mawu tɔn lée kpó, kpódó Ɖehan lée kpó me lée bĩ ƚó ná je.' Éné ọ gúdo ọ, é hun ayi yětɔn nú yě, bónú yě ná ɔɔ nukúnnú je Mawuxówéma ọ me, bó ƚọ nú yě ƚọ: "Nũ e è wlán dó Mawuxówéma ọ me ọ ƚíe: Klísu ọ ná ji ya, bó ná fón sín kú azǎn atɔngó ọ gbe. Mi nyí kúnnuƚetɔ nũ éné lée tɔn. Un ná sé nũ e sín akpá Tɔ ce dó ọ dó mi; lo, mi ɔ toxo ɔ me kaka je hwenu e hlɔnhlɔn e gosin [jixwé] ɔ na wá je dó mi jí é.'" (Luki 24:44-49).

Ée é ƚọ gbesisɔ me bó ná lé ƚọ wá Mawu gón ọ, Tɔ ọ "Jezu wá gɔ̃n yětɔn, bó ƚọ nú yě ƚọ: 'È sọ ace e ƚọ séxwé kpódó ayíkúngban jí kpó bĩ jó nú mì. kaka je hwenu e gbè ɔ na vo dó é.'" (Matie 28:18-20).

Azon nukontan ɔ ne dɔ hwɛhuhu Adamu kpo Ewu kpo tan gudo ɔ, gbɛtɔ hun ali dɛ nɔ ye bo ye na dɔhwɛ gbo xá Mawu.

Nùkanbyɔ le

1. Hwetenu wɛ Jezu ka wá ayikúngban jí?

A ___ Azän 25gɔ Woosun tan, azän e gbè mí nɔ ylɔ dɔ Natáaxwe é.

B ___ Hwenu e Izlayéli dɔ hlɔ́hlón é ɔ́, me gɛ́gɛ́ nɔ́ kpa susu n'i mɔ́.

C ___ Dò hwenu e jɛxa é alɔ́ hwenu e é kpé é bɔ́ me. D ___ Mi tuun a.

2. Dò Gabliyeli sɔ́n dɔ́dɛ gudo ɔ́, é vívɔ́ nɔ́ Mali bo é lé dɔ́ wǔjɔ́me dɔ́ Mawu ni zán emi có Jozefu ka jló ă, dɔ́ é dɔ́ xesi nɔ́ nǔ e me le na dɔ́ é.

Nugbo ___ Adingban ___

3. Alesándlu Yǔǔ́ wlántɔ́ vovo léɛ́ wlán kúnkan Jezu tan dó xlé lɛ́ e Mawu nɔ́ gbejí nɔ́ akpá e é dó nɔ́ Ablaxámu, Izaki, Jakóbu kpódó Davídi kpó é gbɔ́n é.

Nugbo ___ Adingban ___

4. Hwenu e Jezu dɔ́ ayikúngban jí fí é ɔ́, é dɛxlé dɔ́ emi nyí Mawu gbɔ́n Kúnnudɛnú Sinsengán le tan ___ gblame .

B ___ Kúnnudɔ́dɛ Jaan Baptemublonumétɔ́ ɔ́ tan C

___ Gbe tan maɔ́dɔ́bɔ́, hwɛhuhu ma dɔ́ .

D ___ Nǔjwǔ e É bló dɔ́ agbawungba le é E ___

Nǔ e dɔ́ aga le é bɔ́ .

F ___ B, C kpódó D kpó

5. Wɛn tɛ Jezu ka jla dɔ́ sinsenzɔ́ tan hwenu dɔ́ Ayikúngban jí?

A ___ Wɛn hwɛngán tan dɛ́ .

B ___ Wɛn hwɛɔ́kɛmɛ Mawu tan C ___ Wɛn hwɛɔ́kɛmɛ tan nɔ́ Mawu .

D ___ Nǔ e dɔ́ aga le é bɔ́ .

Klisu sɔ́n - Kúnnudɛtɔ́ le

Hwenu e Jezu dò sinsenzó tɔn wà wε dò ayikúngban jí é ɔ, é dò taji dɔ togun ɔ ni wá dɪ nǔ dɔ é wε nyí Mesiya ɔ, Klisu ɔ, Mawu Vĩ ɔ. Kúnnudɛtɔ gègě tĩn bo dɛxlé dɔ nǔgbo wε nyí eɛ.

Jaan Baptemublonúmetɔ

Jaan jla baptem (*yehwesin*, xókwín Glɛkigbe tɔn e tinme tɔn nyí nyló dó sin me é) nú hwesɔke me bo è dɔ dɔ Judáanu le bí wá Jaan gɔn bo na bló baptem nú ye. “Falizyɛn e Jezu sé dó Jezu le é dé le kanbyɔ e dɔ: ‘Enyi a ma nyí Klisu ǎ, bo ma ka nyí Elíi ǎ, bo ma ka lé nyí gbeyidɔ Mawu tɔn ǎ ɔ, etewu a ka dò yehwesin le nú me wε?’” Jaan ka yí gbe n’i dɔ: ‘Nye ɔ, sin wε dɔ te dɔ tɛntin mitɔn, bo mi ma tunwun ǎ, é wε dɔ gǔdo ce jǎwe wε, bo un jɛxa bó ná tún kan afɔkpa tɔn léɛ tɔn ǎ.’” (Jaan 1:24-27) ... “Ayíhóngbe tɔn ɔ, Jaan mɔ Jezu bo é dɔ hwehuhu Mawu tɔn ɔ sɔ wε; tinme tɔn wε nyí hwenu e un dɔ: ‘Me e na wá gudo ce é hugǎn mì, dɔ é ko tĩn je nukɔn nú mì’ é. Nye dɛsú tunwun i ǎ, lo ɔ, nǔ e wú un wá bló yehwesin nú me ɔ wε nyí dɔ Izlayéli ví léɛ ná dó dɛ wǔ tɔn.’ Éné ɔ gúdo ɔ, Jǎan dɛ kúnnu dɛ: ‘Un mɔ Yesinsɛn je te sín jǐxwé ahwanné dɔhun, bó wá cí jǐ tɔn, un na ko tunwun i ǎ, ényí me e sé mì dó dɔ má wá le yehwesin nú me léɛ ma ko dɔ nú mì dɔ: ‘Me e jí a mɔ Yesinsɛn je te sín, bó jínjón jǐ tɔn ɔ wε ná le yehwesin nú me léɛ kpódó Yesinsɛn kpó.’” un mɔ, bó dɛ kúnnu ná dɔ é wε nyí Mawu ví ɔ.” (Jaan 1:29-34)

“Jezu gosín Galilée, bó wá Judéɛn tɔ ɔ tó, bónú Jǎan ná le yehwesin n’i, lo ɔ, Jǎan tɛnkɔn bó gbé n’i, bó dɔ: ‘Nye wε dɔ ná le yehwesin nú mì dɔ gǎn towe; Jezu ka yí gbe n’i dɔ: ‘É je xá dɔ mǐ ní bló mǎ, bónú nǔ e Mawu jíó léɛ bí ná je.’ Éné ɔ gúdo ɔ, Jǎan yí gbe.” (Matie 3:13-15)

Yesinsɛn

“Ee Jezu [bló baptem] ɔ, é tɔn sín tò ɔ me tlolo ɔ, jinukúnsin hun, bo [gbigɔ] Mawu tɔn jete dó jǐ tɔn ahwanné dɔhun.” (Matie 3:16-17a)

Mawu

“Gbè dé ka gosin jixwé bo ɔ: ‘Vĩ ce vínéná ɔ ɔje; nũ tɔn nyɔ nukún ce me tawun.’” (Matie 3:17b) .

Enɛ gudo ɔ, Jezu bla nu azãn kandé cobo bé azɔ tɔn dò agbawungba. Azãn kandé le sín vivɔnu we Awovi du lè ali e hun ní é tɔn bo tén Jezu kpɔn dò ninɔme agbaza tɔn e me é ma sɔ dɔ hɔnhɔn dɛbũ dè ă é me. É kpéwú dò gãndidó enɛ me ă có, é kpó dò ali le ba we. Enɛ gudo ɔ, Jezu je sinsenzɔ tɔn jí. Nũ nukɔntɔn e é bló é ɔokpó we nyí ɔ é sɔ gbetɔ wèwe bo yè ná kplɔn azɔ yè, bó ná nyí kúnnuɔetɔ nú nũ e é ɔ lée bí, bó ná nyí kúnnuɔetɔ nú nũ e é ɔ lée bí, bo nũ éné lée bí we nyí nũ e è nɔ bló ɔ agbawungba é. É bló nũjiwũ gégé dó ɔe xlé ɔ Mawu ɔ kpɔ xá é mí.

Nũjiwũ le, wuntun le kpo nũjiwũ le kpo

É kplɔn nũ dè dò Sɛn ɔ kpo Gbeyiɔ le kpo me ă, amɔ, me le tuɔn ɔ é nɔ ɔ xó kpo acekpikpa kpo; cí me e kplɔn nũ le é, senkplɔnmetɔ le, vɔsanúxwlemawutɔ le, Falizyen le, senkplɔnmetɔ le kpo sinsengán ɔevo le kpo ɔphun ă. Nú gbetɔ akwé éné lée ɔ, é xlé yè ɔ yè nyí yemenúwatɔ, bó nyí alixlémetɔ nukúntíntɔnɔ lée, dó ayi yè tɔn, linlin yè tɔn, kpódó linlin yè tɔn kpó, goyíyí, goyíyí, goyíyí, wuhwíhwan, bó nɔ jló ná nɔ te ɔo nũdè jí ă, bó ná dó hen ten yè tɔn ɔo togun ɔ me. Ye tle ɔo ɔo Awovi we zɔn nũjiwũ tobutobu e É bló le é hú ɔo ye ni kpa susu nú Mawu. Matie wlán nũ é lɔ lée dó yè wú ɔo wemata 23gɔ ɔ me: vv.

• 3 – “Dó yè nɔ wa nũ e yè nɔ jlá lée ă.”

• 5 – “Nu e ye nɔ wa le bi ɔ, gbetɔ le na mɔ ye we ye nɔ wa.”

• 6 – “Yè nɔ yí wãn nú ten nukɔntɔn lée me, bó nɔ yí wãn nú ten nukɔntɔn lée me ɔo kplɔngbasá lée.”

• 13 – “Heelú mi sɛnkplɔnmetɔ lée kpódó Falizyen lée kpó, yemenúwatɔ e mi!”

• 16 – “Heelú mi, alixlémetɔ nukúntíntɔnɔ lée! Mi nɔ ɔo ...”

• 33 – “Dan mi! Mi dan ví! Nɛ mi ka na gán sín hwe e è dó nú mi dò zome é me gbɔn?”

Luki gɔ hwe ɔevo nú me dò 20:47 me ... Mi nɔ du nũ, mi nɔ du nũ, mi nɔ du nũ, mi nɔ du nũ, mi nɔ du dò asúkúsi le jí, bo nɔ fin nũɔokan yetɔn le. Ye tén nũ gégé kpɔn bo na dó wí i dó nũ e nɔ klán gbè xá yedée le é me .

loɔ, é kpa ε ä. Ye xò nũ kpón dó acekpikpa tɔn wu có, é ka kpa ye ä. Kpón Luki 20
kpo Maki 12 kpo.

Akluzu jí xixo

Nũ e je ɔo aklúzu jí yiyi tɔn hwenu léε ɔe kúnnu ɔo é
we nyí Klísu, Mawu Vĩ ɔ. (Kpón Matie 27:50-52)

- Jezu súxó syensyen bo jó gbigbo tɔn dó .
- Ἀνοῶν e ɔò tɛmpli ɔ me é vún ɔó wè sín aga kaka je dò.
- Ayikúngban ɔ danwũ bo só le gba.
- Ὑχο do le hun bo me mímé é kú le é gègè sín cyo fín sín kú bo
ye byo toxo mímé ɔ me bo tɔn ɔò me gègè nukúnme.

Sɔja Hlɔma tɔn le

“Ee sojakanwekogán ɔ kpodo ahwanfuntó e ɔò Jezu có we le kpo
mɔ ayikúngban e dánwũ ɔ, kpodo nũ e je le bí kpo ɔ, xesi je ye jí, bo
ye súxó ɔo: ‘Mawu ví we é nyí nugbõ!’” (Matie 27:54). **Me e sekpɔ ε
hugãñ le é - Mesédó le**

“Éné ɔ wútu ɔ, é ɔo dandan ɔo mĩ ní sɔ me ɔokpó ɔo me e nɔ kpó xá
mĩ léε me hwenu e Aklúnɔ Jezu ɔo mĩ tɛntin, bé sín hwenu e Jãan le
yehwesin nú me ɔ káká yi je hwenu e Jezu sɔ Jezu sín jìxwé é, ɔó me
ɔokpó ɔó ná nyí kúnnuɔetɔ xá mĩ dó fínfín sín kú Jezu tɔn
wú.” (Mesédó 1:21-22)

“Nũ e ko tĩn sín bíbéme é, nũ e mĩ se, bo mĩ mɔ kpo nukún
mĩtɔn le kpo, bo alɔ mĩtɔn le ɔ'alɔ wu é we mĩ ɔò ɔiɔo we dó
gbè xó ɔ wu: gbè ɔ tɔn, mĩ mɔ, bo ɔe kúnnu tɔn, bo ɔò gbè
mavɔmavɔ e ɔò Tɔ ɔ gón é jla mi we. ene ɔ, mi lomɔ na ɔó bũ
xá mĩ, bo ɔò bũ xá Tɔ ɔ kpodo Vĩ tɔn Jezu Klisu kpo.” (1 Jaan
1:1-3) Nùkanbyo le

1. Tlolo e Jezu tɔn sín sin me ɔò yehwesin tɔn gudo é ɔ, gbè
ɔé gosin jixwé bo ɔo ɔo Jezu nyí Mawu ví bo Mawu yí wãñ
n'í tawun.

Nugbo ___ Adingban ___

2. Jezu dɔ xó dji me e dɔ ace é dɔhun, dɔ é nyí dɔkpo dò me e kplón nǔ dò wemaxome kplónmetɔ Jwifu le tɔn le é me.

Nugbo ___ Adingban ___

3. Jezu dɔ Falizyen le kpodo senkplónmetɔ le kpo dɔ A ___

alixlemetɔ nukúntíntónnɔ. .

B ___ yemenúwatɔ le.

C ___ ajotɔ le.

D ___ A kpodo BE kpo kedɛ

___ B kpodo C kpo kedɛ. F

___ A kpodo C kpo kedɛ. G

___ A, B kpodo C kpo.

4. Xóntɔn nívé Jezu tɔn le dɛkúnnu nú nùjiwǔ tɔn le, kú tɔn, dɔdɔ tɔn, dò taji ɔ, fínfón sín kú tɔn.

Nugbo ___ Adingban ___

5. Etewu Jaan Baptemublonumetɔ ɔ ka bló baptem nú Jezu dò sìn

me? A ___ Bo na dó xwedó Mɔyizisén ɔ .

B ___ Bo na dó sɔ hwɛ tɔn le ke ε .

C ___ Bo na nɔ setónú bo na nɔ bló nǔjɔjɔwiwa le bǐ D

___ Nǔ e dò aga le é dɛ ǎ .

Dò gbesisome bo na bé

È dɔ dò Jaan 1:1-4 me dɔ “Dò bǐbǐme ɔ, Xó ɔ ko tǐn, bɔ Xó ɔ dò Mawu gón, bɔ Xó ɔ nyí Mawu, é dò bǐbǐme xá Mawu, nǔ le bǐ we è bló gbɔn jǐ tɔn, bɔ nǔ dɛbǔ dò nǔ e è dɔ le é mevo ǎ, éye me we gbè dè, bɔ gbè ɔ nyí weziza nú gbetɔ le.”

Éné ɔ wú ɔ, Mawu Ví ɔ sɔ dɔkun kpódó susu kpó e dɔ séxwé léé dó nú Mawu Tɔ ɔ kpódó Mawu Yesinsen ɔ kpó, bónú é ná .

sixu huzu wɔsisa e na súnsún hwe gbetɔ́ tɔn le é. Wɔsisa maɔ́bblɔ́ dé dɔ̀ dandan cobɔ gbetɔ́ na dóhwe gbɔ xá Mawu. È jì i dɔ̀ Beteleyemu, bo hɔn yì Ejipu, bo Mawu kpo gbetɔ́ le kpo yí wǎn n'í. Toví Nazaléti tɔn léé nó ylɔ́ ε ɔ́ Jozefu sín vǐ, atínkpatɔ́ ɔ́.

Hwenu e é dɔ́ xwè wěwe é ɔ, É sɔ́ bo na na Jeluzalemu dɔ̀ templi ɔ me, bo na dɔ́tɔ́ mɛ́si le, lobo na kàn nǔ byɔ lobo na na xósin. È tuùn ɔ́ mɛ́si ene le dɛ́, dɔ̀ xwè ko-nukún-dɔkpo gudo ɔ, dɔ̀ gǎn e ba kú tɔn le é me ǎ. Hwenu e Jozefu kpo Mali kpo kàn nǔ byɔ Jezu dɔ́ gbeta e kɔn é wá bo na na Jeluzalemu é wu é ɔ, é yí gbè ɔ́ “Ètewu mi ka dɔ̀ biba mì we? Hwenu e é lekɔ́ wá Nazaleti é ɔ, é “setónú nú ye, bo na tɔn hɛn nǔ ene le bí dɔ́ ayi me, bo nǔnywe Jezu tɔn dɔ̀ jijeji we, bo dɔ̀ susu we, bo Mawu kpo gbetɔ́ le kpo yí wǎn n'í.” (Luki 2:51-52) Xwè 30 mǎ́ we é dɔ́ bo gosin xwégbe bo na je linlin e é dɔ́ bo na gosin Sínsenxɔ́ me bo na wá ayikúngban jí dɔ́ Xó ɔ́ dɔ́hun é wà jí, dɔ̀ Jezu me. Hwenu e Jáan Yehwesinlenúmetɔ́ ɔ́ dɔ́ yehwesin le nú me we, bónú é ná lé ko sín hwe tɔn léé gúdo ɔ́, Jezu wá gǎn tɔn, bó jló ná le yehwesin nú émí. Jaan jló ná bló mǎ́ ǎ “Amǎ́, Jezu yí gbe n'i ɔ́: ‘Jǔ mǎ́ din, dɔ́ mǎ́ we é je xá ɔ́ mǐ ní bló nǔ e sɔ́gbe é bí gbɔn.’ Èe Jezu le yehwesin ɔ́, é tɔ́n sín tɔ́ ɔ́ me tlóló, bo jǐnukúnsin hun, bo é mɔ́ Ye Mawu tɔn je te dɔ́ jǐ tɔn ahwanné dɔ́hun, bo gbe dé se sín jǐxwé, bó ɔ́: ‘Vǐ ce wíwéná ɔ́ díe, bo nǔ tɔn nyɔ́ nukún ce me’). dɔ́ zǔgbe nǔ e Jaan ɔ́ je nukɔ́n nú baptem Jezu tɔn é jí. È kplá Jezu yi fí e meɔ́ ma ɔ́ é ǎ, bo é blá nu xɔ́ azǎn kanɔ́ (40). Hwenenu ɔ, Awovi kpé nukún dɔ́ wǔ tɔn, bo tén ε kpón dɔ̀ nǔ le bí me lee é na tén mǐ kpón gbɔn é:

- Jlo nuɔ́ɔ́ɔ́ tɔn – jlǔ agbaza tɔn .
- Jlo hlɔ́hlɔ́n tɔn – goyiyi gbeme tɔn .
- Nǔ jló me – nukún sín jlǔ .

Dò metenkɔ́n dɔkpo dɔkpo me ɔ, é wá gbeta ɔ́ kɔn bo na setónú, bo hu hwe ǎ. Azɔ́n mɔ́kpan we mǐ na mɔ́ bo Jezu na ɔ́ gbeta e kɔn é wá bo na ɔ́ xó dɔ́ .

Tó sín azǎkpódó jlǎ Tó tǎn wiwa kpó. **Mǐ dǒ na sǒ nǔ e mǐ na cyan le é kpo gbeta e kǎn mǐ na wá le é kpo jinǎn jlǎ Tó ɔ tǎn jí ..** Éné ɔ wú ɔ, é dǒ dandan dǒ mǐ ní nǒ dǒkan dǒ xó tǎn léé kpódó mesédó e Yesinsen xlé ali yě léé kpó sín xó léé wú. Xógbe éné léé e è nǒ ylǒ dǒ Alésándlu Yǒyǒ ɔ nǒ zǒn bǒ mǐ nǒ tunwun nǔ e mǐ ná wa é, bónú è nǎ sǒ hwe mǐtǎn léé ke mǐ gbǎn Klísu wǎsisa hwesǒkeme tǎn mǐtǎn jí, bó ná dǒ sixú bǔ xá Mawu.

Jezu dǐ xwi xá tagba le kpo metenkǎn le kpo dǒkpo dǒkpo gbǎn jlǎ me e sǎ é dǒ ayikúngban jí é tǎn wiwa kpowun gblame. Ée è dá mǐ dǒ akpajle Mawu tǎn me ɔ, **mi dǒ gbeta dǒkpo ɔ ..** Gbeji bo setónú kpowun. Nùkanbyɔ le

1. Sǒgbe xá Jaan ɔ, mǎka dǒ bǐbǎme xá Mawu Tó ɔ?

A ___ Xó ɔ .

B ___ Yesinsen C ___ A

kpo B kpo bǐ we

2. Mawu, Vǐ ɔ, wá ayikúngban jí bo na nyǐ wǎsisa hwéhuhu tǎn e gbetǒ e è dá dǒ dǐdǐ tǎn me é hu é, bo na dǒ sixu na nǔ e na zǒn bǒ è na bló hwesǒke me é.

Nugbo ___ Adingban ___

3. Jezu sǒ dǒ Jaan Baptemublonúmetǒ ɔ ni le yehwesin ní, bo na dǒ setónú bo na bló nǔjǎjǎwiwa bǐ.

Nugbo ___ Adingban ___

4. Jezu jó édqéé dǒ nú metenkǎn Awovi tǎn le ǎ, dǒ é nyǐ gbetǒ tawun ǎ wutu; é we nyǐ dǒ é nyǐ lan kpo hun kpo ǎ, loɔ, gbigbo we.

Nugbo ___ Adingban ___

5. Mǐ dǒ na kplǎn Biblu ɔ bonu gbeta e kǎn mǐ na wá le é na jinǎn nǔdǐdǐ jí gbǎn jlǎ Mawu tǎn tuùntuùn gblame.

Nugbo ___ Adingban ___

Jezu - Tó tən sín jlǒ wiwa

Jaana Baptemublonumetó ɔ ɔ́ nù ahwanvu tən le ɔ́ ɔ́ Jezu we nyí Lengbǒví Mawu tən. Mawu jla ɔ́ ɔ́ baptem tən hwenu ɔ́ ɔ́ Jezu nyí Vĩ emitən bɔ nù tən nyó nukún emitən me tawun. Klísu je Axɔsuɔuto Mawu tən sín xó ɔ́ nù Jwifu le jí, bo ɔ́ ɔ́ xó tən le nyí nugbǒ gbɔn nùjiwǔ hlɔnhlɔnɔ ɔ́ ɔ́ ɔ́ ɔ́ le gblame bɔ meɔebǔ sixu gbé ǎ, kentó tən le tle sixu gbé ǎ. Azɔn wè we è bló ye ɔ́ ɔ́ gbetó afatən mɔkpan nukɔn hwenu e É só hweví kpo wɔxúxú kpeɔé kpo dó na nǔɔɔɔ ye é. É tle ɔ́ ɔ́ cycɔɔi ɔ́ ɔ́ te bo na dó fɔn asúkúsi ɔ́ ɔ́ sín vǔ ɔ́ ɔ́ kpo géé sín kú. É gbɔ azɔn nù me e nyí nukúntíntónnɔ aǎ sékunc ɔ́ ɔ́ gbezán yetən bǐ me le é, bɔ me e ɔ́ ɔ́ toxo ɔ́ me le é bǐ tuùn mǔ. Gbɔn gudo ɔ́, é yì yɔdo ɔ́ ɔ́ me, bo hun yɔdo ɔ́ bo fɔn cyc e ko ɔ́ ɔ́ xúxú we é ɔ́ ɔ́ wá gbè. Xó ene le kpo nùjiwǔ ene le bǐ kpo ɔ́ ɔ́ ɔ́ gbetó ayijlɔɔn le kpo ayijlɔɔn le kpo ɔ́ ɔ́ Jezu we nyí Vĩ Mawu Tən. Yě ɔ́ nù. Amǔ, sinsengán le ɔ́ ɔ́ nù ǎ. Ye ba “kúnnuɔenu” ɔ́. Jezu dó lǎ hwehwe ɔ́ ɔ́ sinsenzó klewun e é wà é hwenu. Me wèwe e É só bɔ yě ná nyí kúnnuɔetó tən léé kan nù gǔgǔ byó, bó jló ná mɔ nukúnnú je tinme yětən me. Azɔn gǔgǔ we É nɔ kplá ye ɔ́ ɔ́ vo bo nɔ tinme lǎ le nù ye. Hwenenu bǐ ɔ́, É kpo ɔ́ ɔ́ ɔ́ nù me bǐ we ɔ́ ɔ́ Axɔsuɔuto emitən kún nyí gbè eb tən ó, amǔ, é vewǔ nù ye bɔ ye na mɔ nukúnnú je me. É nɔ ɔ́ ɔ́ xó dó nǔɔɔɔ'ayí e ye ko tuùn le é kpo lee ye ɔ́ ɔ́ jjenue we ɔ́ ɔ́ nukún yetən me tɔɔ gbɔn é kpo jí hwehwe. Me gǔgǔ ɔ́ ɔ́ nù - amǔ, sinsengán le we ɔ́ ɔ́ nù ǎ. Ye je ali e nu ye na wlí i bo na hen nyikɔ tən gblé ɔ́ ɔ́ le é ba jí bo tle ɔ́ ɔ́ xó ɔ́ ɔ́ dó ali e nu ye na hu i ɔ́ ɔ́ le é jí we.

Đò sinsenzó tən sín vivɔnu tawun ɔ́, Jezu je tinme nù ahwanvu tən le jí, ɔ́ ɔ́ taji ɔ́, me wèwe le ɔ́ ɔ́ è na jó emi dó, bo na xwè emi nyi aklúzu jí. Sín hwenu e nù le bé ɔ́ ɔ́ ayikúngban jí é ɔ́, è ko bló tuto nù nù le bǐ nù nǔwiwa ene e ja é. Dan hwexónu tən ene e nyí Awovi é sín ta we è na nyí .*kúinkan* ɔ́ ɔ́ nu tən gbɔn:

- Tónúsíse tən bǐ mlémlé .
- Kú tən, vɔsisa maɔóblǔ e è sá dó súnsún hwe sín kɔ nù me é .
- Sín ɔ́ ɔ́ ɔ́ tən, bɔ É na tón sín me .

• Fínfón sín kú tɔn, ɔɖɔjeji e é ɔ́ó dó kú jí é kpo yɔdo kpo jí, bo hun ali nú hwesɔke me kpo Mawu kpo.

Mawu byɔ tónúsise mĩtɔn, enyi mĩ na bo mɔ nukúnnú je linlin tɔn e ɔ́ó gbediɔde ɔ gudo é bĩ me alò gbɔ ɔ ne. Ɖi kpóndéwú ɔ, etewu vɔsisa kanlin tɔn e Abeli sá é ka nyó nukún tɔn me hú nũkún-yiya sín vɔsisa Kanyée tɔn? Alò, ne tɔjihun ɔaxó e è na bló nú xwè mɔkpan é ka sixu nyí nũ taji sɔmɔ gbɔn? Alò, ne hun e è sɔ dó hɔn dé jí é ka sixu zón bɔ vĩ sunnu nukɔngbevi dé ma na kú ă gbɔn? Alò, ne dan ganvɔ tɔn e è sɔ ɔ́ó atín jí é kpinkɔn ka sixu gbɔ azɔn nú dan e ɔ́ó aɖí é dé gbɔn? Mĩ sixu mɔ nukúnnú je linlin Mawu tɔn me ganji alò ma mɔ nukúnnú je me ă có, mĩ mɔ nukúnnú je wu ɔ́ mĩ ɔ́ó na setónú nú gbediɔde Mawu tɔn le. Mĩ ɔ́ó na yí gbè kpo jide bĩ mlémlé kpo dó Mawu wu, bo na lé setónú nú gbediɔde tɔn le, enyi ye na bo tle cí nũ e ma sɔgbe ă é ɔ́ɔhun nú linlin gbetɔ tɔn e ɔ́ó dogbó é ɔ ne.

En e wu ɔ, mĩ mɔ Jezu ɔ́ó tónúsise bĩ mlémlé me bo ɔ́ido Jeluzalemu bo na kú, bo sɔ gbè tɔn jó dó savɔ maɔ́oblɔɔ nú hwe mĩtɔn le. Mĩ mɔ ɔ́o Jwifu lé e sín gǎn lé e gó nú nukúnkén, wangbenúme, wuhwíhwan kpódó goyíyí kpó, bó yí meɔ́de bɔ é ná sɔ Jezu dó alɔ yè tɔn me, bónú yè ná hu i. Mĩ mɔ ɔ́o hweɔtɔ Hloma tɔn dé mɔ ɔ́o xomevɔnɔ we n'i, bo kún jexa kú ó, amɔ, é jló na hu i bo na dó nyó nukún Jwifu le tɔn me. **Jezu sɔ́ gb e tɔn jó kpo jlò kpo ɔ́i vɔsisa maɔ́oblɔɔ bo na dó súnsún hwe gbetɔ tɔn le bonu gbetɔ na dó sixu bũ xá Mawu gbɔn nũɔiɔi tónúsise tɔn e é ɔ́ó n'i é gblame.**

Nùkanbyo le

1. Tónúsise nú Mawu we nyí ɔ́o mĩ ni wà nũ e jló è é, ɔ́ó mĩ ɔ́ó nũɔiɔi nú gbejininɔ tɔn, enyi mĩ na bo ma tle mɔ nukúnnú je lee é nɔ nyí gbɔn é alò nũ e wu é nyí mɔ é wu ganji ă ɔ ne.

Nugbo ____ Adingban ____

2. Ɖó Jezu tuùn ɔ́o emi na kú hwenu e emi na lekɔ wá Jeluzalemu é wutu ɔ, é kpó ɔ́ó fine yí we ɔ́ó linlin ene dé wu. Nũ e wú É wá Ayikúngban jí é né.

Nugbo ____ Adingban ____

3. Kúnnudénú te è ka na ɔ̃ Jezu we nyí Klisu, Vĩ Mawu tɔn? A

___ Nùjiwũ le

B ___ Jaan Baptemublonumetó ɔ̃ sín gbè

yíyí C ___ Xó e Mawu ɔ̃esu ɔ̃ ɛ

D ___ Nũ e ɔ̃ò aga le é bĩ .

4. Jezu yi Jeluzalemu ɔ̃o sinsenzó tɔn sín vivɔnu ɔ̃ó A ___
ahwanvú tɔn léé jló ná yi ɔ̃u Dindinwayixwe ɔ̃ ɔ̃o ɔ̃ɔ̃n.

B ___ Acɛkpikpa Hlɔma tɔn byɔ ɔ̃ me bi ni yi fi bo na xa
me bo na sú takwe tɔn.

C ___ É jló ná ná kúnnudénú Falizyen léé kpóɔó sɛnkplɔnmetó léé
kpó ɔ̃ é mí nyí Mawu ví.

D ___ Hwenu sù bɔ é na fó azɔ̃ e é sɔ̃ d'así n'í bɔ é wá ayikúngban
jí é gbɔn gbè tɔn jó vɔ̃nu ɔ̃ó súnsún hwe gbetó le tɔn na.

5. Pilátu, Hlɔma sín gǎn ɔ̃é mɔ ɔ̃o xomevɔ̃ɔ̃ we é nyí.

Nugbo ___ Adingban ___

Wendagbe ɔ̃

Mawu dá gbetó ɔ̃o jijo tɔn e nyí wanyiyi, nũblawukúnúme, fifá, gbejinino kpóɔó nũgbó
kpó é me. É ɔ̃egbe n'í ɔ̃ ɛ ni kpé nukún ɔ̃ó jikpá ɔ̃ wu, bo ma ɔ̃u atín e nɔ̃ zón bɔ è nɔ̃
tuùn nũ ɔ̃agbe kpo nũ nyanya kpo é sín sínsén ó. É cí ɔ̃ nũ ɔ̃agbe, jijo Mawu tɔn keɔ̃e
we gbetó tuùn, é tuùn nũ nyanya ǎ. Gbɔn alixléme nina gbetó gblame ɔ̃, é ɔ̃ò wen ɔ̃ è lé
dá gbetó bɔ é ɔ̃ó nũwukpikpé bo na lin tame bo lé wá gbeta le kɔn. Nũ ene ɔ̃ó na nyí
nugbò lee é wá gbeta ɔ̃ kɔn bo na ɔ̃i nũ nú adingban ɔ̃é bo sɔ̃ bo na wà nũ sɔ̃gbexá é.
Gbɔn gũfínfín sín nũwiwa ene gblame ɔ̃, gbetó klán éɔ̃é ɔ̃ó vo nú Mawu, bo jó Satáan
ɔ̃ó bɔ é ɔ̃u ɔ̃ó jĩ tɔn gbɔn kú gblame. Gbetó, ɔ̃ó hudo hwlangantó ɔ̃é tɔn ðin bo na ɔ̃é
hwe tɔn le kpo hlɔnhlɔn e ɔ̃ó jĩ tɔn é kpo sɛn. Amɔ̃, ete ene ka na byɔ? Vɔ̃ e è nɔ̃ sá nú
nyibúsú kpóɔó gbɔ̃kpó é we ǎ. (Eblée le 10:14)

Mehwlangantó ɔ̃é ɔ̃o Nũɔ̃ɔ̃'ayí.

- Xwè ɔ̃é le je nukɔn ɔ̃, è ko ɔ̃o nú Ablaxamu ɔ̃o gbɔn jĩ tɔn we è na kɔn nyɔna ɔ̃ó
nú akɔta e ɔ̃ó ayikúngban jí le é bĩ.

- Mawu ɔ gbɔn Davídi e nyí kúnkan Izaki tɔn, akpádídó Ablaxámu tɔn sín ví é jí ɔ “É we ná gbá xwé ɔokpó nú nyíko ce, bɔ un ná hen axósúɔuɔu tɔn jínjón ayí káká sóyi.” (2 Samuweli 7:13)
- Ezayíi ɔ ɔ’ayí ɔ “Én é ɔ wú ɔ, Mawu Mavɔmavɔ ɔésú ná ná wuntun ɔé mi: ɔyɔví ɔé ná mɔ xo, bó ná ji ví súnnu ɔokpó, bó ná sun nyí i ɔ Emanuwéli (tinme tɔn we nyí ɔ Mawu ɔo mí me).” (Ezayíi 7:14)
- Xwè kanweko mɔkpan gudo ɔ, Gabliyeli ɔ nú ɔyɔví Mali ɔ emi na jì ví sunnu ɔé bɔ è na nɔ ylɔ ε ɔ Jezu. “É ná nyí me nukúndéjì, bɔ è nǎ nɔ ylɔ ε ɔ Mawu Ajalɔnɔn ví. Aklúnɔ Mawu ná sɔ ε ɔó tɔgbó tɔn Davídi sín axósúzinkpo jí, bó ná ɔu axósú dó Jakóbu ví léé jí káká sóyi, bɔ axósúɔuto tɔn ná ɔó vivɔ ǎ.” (Luki 1:31-33)

Kúnnuɔiɔe dó Mɛhwɛngantɔ ɔ wu .

- Wensagun ɔ we jla jiji Mesiya ɔ tɔn nú lɛngbɔnyitɔ lɛ
- Jaan Yehwesinlenúmetɔ ɔ ɔe kúnnu ɔ “Lɛngbóví Mawu tɔn e nɔ sɔ hwe gbetɔ lɛ tɔn sîin é ɔíe!” (Jaan 1:29)
- Hwenu e Jaan nylɔ ε dó Judéen Tò ɔ me é ɔ, “gbè ɔé gosin jixwé bo ɔ: ‘Ví ce vínéná we me elɔ nyí;
- ɔò kplɔngbasá e ɔò toxo tɔn me ɔò Nazaleti é ɔ, Jezu xà nǔ e gbeyiɔ Ezayíi ɔ é ɔ “Ye Aklunɔ tɔn ɔò jì ce, ɔó é sɔ mì bɔ un na jla wɛndagbe ɔ wamamɔnɔ lɛ” bɔ ene gudo ɔ, é ɔ nú ye ɔ “Égbé ɔ, nǔ e è wlan dó Mawuxówema ɔ me é jenu ɔò tó mitɔn me.” (Luki 4:18a-21) .

Bo na dó ɔexlé ɔ xó ene lɛ nyí nugbò ɔ, Jezu gbɔ azɔn nú azinzɔnɔ, nukúntíntɔnɔ, tókúnɔ gègè ɔò agbawungba bo fɔn me e kú lɛ é ɔé lɛ sín kú, me e sín agbaza ɔò xúxú we é ɔokpo.

Vɔsisa Hwɛsɔkɛmɛ Tɔn .

È dọ hudo vɔsisa hun tɔn e me hwehuhu ma dè ǎ é tɔn bo na dó dè hwehuhu sín gbetó wu. Ene wu ɔ, Klisu sɔ agbaza tɔn ayikúngban jí tɔn ɔ jó nú Mawu dɔ vɔsisa ene e na gbè Hlɔmanu le kpo Jwifu le kpo bo ye na xwè è dó atín jí é dɔhun. È dɔ i dó yɔdo e è yí é dé me. Mawu yí vɔ e é xwlé me é gbɔn fínfín sín kú tɔn gblame bo é dè nǔxokpón bí sīn dɔ Jezu we nyí Mawu e wá ayikúngban jí dọ gbetó sín agbaza me é, nǔdídọ tɔn. Nǔ ene dọ dandan dọ gbetó le dọ na tuùn dɔ emi sixu dɔji dó Klisu kpo hlɔnhlɔn kpo ace tɔn kpo wu bo na sɔ hwe ke me.

Me gégé ko se nǔkplónme tɔn lée, bó ka mɔ nukúnnú je me ǎ. Ye gbɔn vo nú aca yetɔn le tawun. Wen Wanyiyi tɔn we nyí étɔn. Lee wemafɔ e bo d'ewu le é xlé gbɔn é.

- Luki 19:10 . – “Dò nye Gbetóví sɔ wá, bó ná ba me e bú lée, bó ná hwlén yè gán.”
- Matie 11:28 . – “Mi me e nǔ cikɔ ná, bo agban kpinkpen dɔ ko jí nú mi lée bí, mi wá gɔn ce, bo un ná gbɔje mi.”
- 2 Piyé 3:9 . – “Aklúno ko gbɔ hwenu bo na bló akpá e é dó é ǎ, lee medé le no lin gbɔn é ǎ, lo, é no dọ suúlu dó mi wu, dọ é jló dɔ medebǔ ni bú ǎ, lo, me bí ni lekɔ sín hwe yetɔn le gudo.”
- Mesédó 4:11-12 . – “Jezu éné sɔ we nyí awínnya e mi xɔgbátɔ lée gbé é, bo é wá huzu awínnya e dɔ zwe jí é. Hwlengán dèvo sɔ dɔ me dèvo me ǎ, dọ nyíko dèbǔ dɔ ayikúngban jí, bó ná hwlén mí gán ǎ.”
- Efezinu le 1:6-9 . – “Ée é (Klísu) hwlen mí gán gbɔn hun tɔn me sɔ, é sɔ hwe mítɔn lée ke mí, lè e fénú tɔn dɔxó dɔxó e é ná mí sɔ nyí gbɔn é 8.”

Wendagbe - Wendagbe

Éné sɔ wú sɔ, ée è mɔ hwlen gán gbɔn Klísu jí sɔ, Klísu dọ ná nyí Wen Dagbe sɔ, Wen Dagbe sɔ, bo è no xò kplé lè e é nyí gbɔn é.

° Dò bíbéme ɔ, Xó ɔ we, Jezu, Klisu, Me e è sɔ ami dó dè é. °

Xó sɔ húzú gbetó, bó no gbetó lée téntin.

° Klísu dọ hwe dèbǔ ǎ.

° Jezu nɔ setónú nú jlǒ Tó tɔn kaka je kú tɔn jí dò akluzu jí.

° Mawu fɔn ε sín yɔdo me gbɔn mɔ me bo ɔu dò kú jí, bo dè gbetó sín Satáan sín alb me - hwɛhuhu sín nǔ e nɔ tɔn sín me é.

° Klísu lé yi jí sín fí e é jete sín é, é we nyí Sínsén. ° É kplón me ɔu me e è slá wǔ nú hwɛhuhu sín kú yetɔn gudo nú hwɛhuhu kpo ɔiɔi kpo gbɔn sin me nylɔ dó kú tɔn me, bo kpo dò gbɛjininɔ zɔnlin ɔi we dò Xó tɔn me le é na nɔ gbè kaka ɔyi xá ε.

Klísu me we mǐ nɔ bǔ dó "Jezu yí gbe n'i ɔu: 'Nyɛ we nyí ali ɔ, bó nyí nǔgbó ɔ, bó nyí gbe ɔ. Medé sixú wá Tó ɔ gón nú mǐ ǎ.'" (Jaan 14:6) Bɔ "Wǎn yíyí nú Mawu we nyí ɔu è ni se tónú nú sɛn tɔn léɛ. Sɛn tɔn léɛ ka vé jlé ǎ." (1 Jaan 5:3)

Nùkanbyɔ le

1. Jezu we nyí Mawu e wá ayikúngban jí dò gbetó sín agbaza me bo na nyí vɔsisa e nɔ súnsún hwe gbetó tɔn le é.

Nugbo ___ Adingban ____

2. Kúnnuɔɔnɔ alò kúnnuɔɔnɔ ɔɛbǔ dè ɔu Jezu dó ace kpo hɔnhɔn kpo Mawu tɔn ǎ.

Nugbo ___ Adingban ____

3. Fite è ka nɔ mɔ hwɛngán dè .

ĐÉ. ___ vodun Hindu le tɔn le

B. ___ Jezu, Klisu ɔ

C. ___ Mahomet

D. ___ Mɔyizi

E. ___ Pápa

4. Wɛndagbe ɔ we nyí Klisu, gbe tɔn, kú tɔn, ɔiɔi tɔn, fínfín sín kú tɔn kpo jixwé yiɔi tɔn kpo e hun ali nú gbetó bɔ è na sɔ hwe tɔn le ke ε, bo na lé bǔ xá Mawu é à?

Nugbo ____ Adingban ____

5. Ali gègè tîin bo è na gbɔn bo wá bú xá Tó ɔ à? Nugbo ____
Adingban ____

Sinsen Klisu tɔn

“Đó nyibúví lée kpódó gbɔví lée kpó sín hun sixú ɔe hwe lée sîin ă, éné ɔ wú we hwenu e Klisu wá gbɛ ɔ me ɔ, é ɔ: ‘A ba v̄sánú-xwlémawutɔ kpódó v̄sánú-xwlémawutɔ kpó ă, lo ɔ, a sɔnũ nú agbaza ɔé nú mì. É sɔ nukɔntɔn ɔ ɔó vo bo na dó ɔó wegɔ ɔ ayí. Jezu Klisu sɔ agbaza tɔn dó sav̄azɔn ɔokpo géé bo xó fó ɔ, Mawu sɔ mí dó ɔó me mímé.’ ... “Éné ɔ gúdo ɔ, é ɔ: “Kpón, un wá bó ná wa jl̄owe. É ɔe axósú nukɔntɔn ɔ sîin, bó ná sɔ axósú wegɔ ɔ ɔó te. Jezu Klisu sɔ agbaza tɔn dó sav̄azɔn ɔokpo géé bo xó fó ɔ, è slá wũ nú mí gbɔn jl̄o ene gblame.” ... “Ée v̄sánú-xwlémawutɔ éné ɔ sá v̄ɔokpó géé dó hwe metɔn lée tame ɔ, é jínjɔn ɔisíxwé nú Mawu. Sín hwenenu ɔ, é ɔó te kpón hwenu e Mawu na sɔ kentɔ tɔn le ɔó afɔ tɔn le gl̄é é, ɔó v̄ɔokpo géé e é sá ɔ, é bló bo me e é sɔ ɔó vo nú Mawu le é huzu me maɔóbl̄ kaka sɔyi.” (Eblée le 10:4-5, 9-10, 12-14) V̄sisa hwesɔke me tɔn ene we nyí ene, bo na sú kún dó nú kú e hwehuhu ɔn wá é, lobo na lé kl̄í gbɛtɔ sín hwe tɔn le me.

Hwenu e Jezu ɔó sinsenzɔ tɔn wà we é ɔ, é kanbyɔ ahwanvu tɔn le ɔ “Midɛ le ka lo? é kanbyɔ mì ɔ: ‘M̄un ka nyí bo mi nɔ ɔ?’ Sinmɔ Piyée yí gbè n’í ɔ: “Hwi we nyí Klisu Mawu gbɛɔe ɔ sín V̄í.” – ‘Un ka ɔó nú we ɔ: hwi we nyí Piyée, bo só él̄ jí we un ná gbá agun ce ɔó (togun e é yl̄ é), bo kú sín hl̄nhl̄n ná ɔu ɔó j̄i tɔn ă.’” (Matie 16:15-16-18) Ene wu ɔ, nú e jí “agun ce” jinjɔn é we nyí me e nyí Jezu, Mawu V̄í ɔ é.

Cobonu “agun ce” na wá huzu n̄gbo ɔ, è ɔó na ɔu ɔó kú jí, bo na lé sav̄dó hwehuhu tame. Đó Hl̄manu le ko hwɛɔiɔ ɔé kpo hwɛjijɔ tɔn e è hen gblé é kpo wutu ɔ, ye xwè xomev̄ɔnɔ Mawu V̄í ɔ dó atín wu. Hwɛɔiɔ e è ɔó n’í é we nyí JEZU .

Jwifu lée sín axósú Nazaléti tɔn ɔ́, è blá ε dó aklúzu wú.

Sinsengán Jwifu yemenúwatɔ́ lε ko ε bo kpón akluzu jí tɔn kpo awǎjije ɔaxó kpo, amɔ́, é sɔ́ lín ǎ bɔ ene wá dɔ́ te hwenu e ablu dó Jeluzalemu nú ganxixo atɔn je nukɔn nú kú tɔn é. Jaan ɔɔ nu mi ɔɔ Jaan 19:30 me ɔɔ tlolo, cobɔ e na ku ɔ, Jezu ɔɔ, "E ko ɔɔ". É ko fɔ́ azɔ́ e é sɔ́ d'así n'í ɔɔ é ni hwlen gbetɔ́ lε gán gbɔn ɔɔsisa hwesɔke me tɔn gblame é. Ali ɔ dɔ́ nuvo bɔ gbetɔ́ na dóhwe gbɔ xá Mawu.

Jwifu lε

Azǎn 10 e Klísu lée ko yi séxwé ɔ́ gúdo ɔ́, Pantekotu sín azǎn ɔ́ gbe ɔ́, Ye tɔn kɔn nyi gbetɔ́ lée bí jí. Ene gudo ɔ, Piyéε kpo mesédó ɔɔevo lε kpo jla me e kplé lε é ɔɔ hwesɔkeme ko tɔ́n dɔ́n lee è ko sá hwesɔke me gbɔn hwenu e è xwè Klísu dó atɔ́n wu é, bɔ Mawu fɔ́n ε sín kú, bo lεko wá Tɔ́ ɔ gɔ́n bo ɔɔ dɔ́ kú jí, Satáan sín ace e é dɔ́ dó gbetɔ́ jí é jí é. Me 3 000 mɔ́ we sè wen éné ɔ́, bó lée ko sín hwe yɔ́tɔn lée gúdo, bó kanbyɔ́ ɔɔ "nɛ́ mǐ ka ná bló gbɔn," lobo nylɔ́ yé dó kú Klísu tɔn me (Mesédó 2:14-38). Éné ɔ́ gúdo ɔ́, Mawu sɔ́ yé dó agun Klísu tɔn e è nɔ́ lée ylɔ́ ɔɔ Agbaza Klísu tɔn é me. (Mesédó 2:41).

Me e ma nyí Jwifu ǎ lε é

"Un sɔ́ jó nú we dɔ́ 1914 tɔn me. **nu taji nukɔntɔn** ɔɔnɔ́ e un lɔ́ yí é: ɔɔ .Klísu kú dó hwe mǐtɔn lε tame . lě e Mawuxówéma ɔ́ ɔɔ gbɔn ɔ́, ɔɔ é nyí .è ɔɔ , ɔɔ é nyí .è sɔ́ azǎn tɔn atɔngɔ́ ɔ gbè lee Mawuxówema ɔ ɔɔ gbɔn é." (1 Kɔ́lentinu lε 15:3-5) "Mi tuùn ɔɔ mǐ me e bló baptem lε bí we à .**yì**È bló baptem nú Klísu Jezu (è nylɔ́ i dó sin me)**yì**kú tɔn?**Hũn, hwenu e mǐ lε yehwesin ɔ́, è ɔɔ mǐ xá Klísu;**éné ɔ́, lě e Klísu fɔ́n sín kú gbɔn susu Tɔ́ tɔn tɔn me ɔ́, mǐ lɔmɔ́ ná zán gbe yɔ́yɔ́. ɔ́o enyi .**mǐ ko bǔ xá ε dɔ́ kú ɔ́ me** . é ɔɔhun ɔ, mǐ na nɔ́ bǔ xá ε dandan dɔ́ fɔ́nfɔ́n sín kú étɔn ɔɔhun ɔ́ hwenu." (Hlɔ́manu lε 6:3-5)

"KpòLěngbóví Mawu tɔn měŋɔ dè hwe gbetó lɛ tɔn sɪn . " (Jaan 1:29-30)!

- Azɔ Klisu tɔn wɛ nyí ɔɔ é ni dè hwehuhu sín gbetó jí .
- Jezu nɔ gbè dò gbetó lɛ tentin hwe ma hu i ă .
- Mawu dá Jezu bonu é na nyí hwehuhu.
- Klisu kú bɔ è sɔ hwe gbetó tɔn lɛ dɔ jí tɔn .
- Klisu nɔ dè hwe lɛ sɪn gbɔn jidɛ kpo tónúsise kpo gblame hwenu e gbetó .

oKú nú hwehuhu .

oÈ dɪ hwe yetɔn lɛ dɔ kú Klisu tɔn mɛ . oMawu fɔn nŭdíqó yɔyɔ dè sín kú bɔ hwe e é ko hu wá yì lɛ é dè ma sɔ d'eme ă . oÈ sɔ dɔ agbaza gbigbɔ tɔn Klisu tɔn mɛ, Agun tɔn . o

Sinsen Klisu tɔn nyí xɔ dè alò tutoblonunu dè lee mɛdè lɛ nɔ lin gbɔn é ă. Mɛ e è yɔ sín hwehuhu mɛ wá hwejjɔnɔ mɛ lée wɛ, bɔ è sɔ dɔ Agbaza Klisu tɔn mɛ, bónú yě ná nyí wɔsisa gbɛdɛ gbɔn sinsen-biblo kpódó hanjiji kpó, kpódó azɔ ɔagbe wiwa kpó gblame, bó ná dɔ kpa susu nú Mawu ayihɔngbe ayihɔngbe. Ye nɔ kplé bo nɔ dɔ wusyen lanmɛ nú yedèe ɔɔ ye ni nɔ gbɛji gbɔn hanjiji, dɛxixo, nŭkplɔnmɛ, nŭnina kpo wɛndagbejjila kpo gblame, bo nɔ flín Klisu e sɔ dèe jó dɪ wɔsisa hwesɔkeme tɔn ɔkpo géé e è nɔ yɔ ɔɔ Aklunɔ sín Nŭduɔu é.

Nùkanbyɔ lɛ

1. Klisu sɔ agbaza tɔn e ma dɔ hwe dè ă é jó nú Mawu, bo na dɔ súnún hwe gbetó tɔn lɛ .

Nugbo ____ Adingban ____

2. Mɛ e è hwlen gán lée éné lée, mɛ e è sɔ dɔ agbaza Klisu tɔn mɛ lée ɔ, nŭdogbe gbɛdɛ dè wɛ bó nó wa jlò Mawu tɔn, é nyí tutoblonunu dè ă. Nugbo ____

Adingban ____

3. Agun ɔ wɛ nyí gbetó e è yɔ sín hwehuhu mɛ bo wá nyí hwejjɔnɔ

Mawu tɔn lɛ é .

Nugbo ____ Adingban ____

4. Agun Klisu tɔn sɪn dodonu wɛ nyɪ .

A. ___ Mesédó lɛ .

B. ___ Sinsɛnɔ lɛ kpodo sinsɛnɔ lɛ kpo .

C. ___ Jezu, Klisu, Mawu Vi ɔ .

5. Mɛ lɛ nɔ gɔ́ nú Agbaza Klisu tɔn, agun tɔn, gbɔn .

A. ___ Gũ

B. ___ Mɛ e dɔ́ gbɛta ɔ mɛ lɛ é sɪn vo

C. ___ Mawu

Mɛ E Ɖɔ́ Nũ Dó Biblu Wu lɛ É Cyancyan

Mɪ nɔ wá gbeta gègě kɔn ayihɔngbe ayihɔngbe, bɔ gègě yetɔn nɔ nyɪ nũ e mɪ nɔ wà hwɛhwɛ lɛ é dɪ nũ e mɪ nɔ dɔ alɔ́ dó é kpo fí e mɪ nɔ yì é kpo. Hwɛdɛlenu ɔ, nũ e gbɛtɔ́ nɔ sɔ́ lɛ é nɔ hɛn awǎjije kpo awǎjije e è ma dɔ́ nukún tɔn ǎ é kpo wá bɔ dɛvo lɛ nɔ hɛn awakanmɛ kú mɛ kpo wuvɛ́sɛxámɛ kpo wá. Hwɛhwɛ ɔ, è nɔ byɔ́ mɪ dɔ́ mɪ ni wá gbeta taji dǔdǔɛ na wà nũ dó kancica xwédo ɔ tɔn lɛ bí wu lɛ é kɔn, bɔ ye sixu kúnkplá sɪnsɛn, azɔ́ e sixu zɔ́n bɔ è na sɛ́ tɛn yì fí dɛvo lɛ é, alɔ́ nũ e kúnkplá gbɛ́ kpo kú kpo lɛ é. Vlafo mɪ bí wɛ ko tuùn mɛdɛ́ lɛ bɔ ye wá gbeta nyanya dɛ́ lɛ kɔn, bo lé tuùn mɛ dɛvo lɛ bɔ ye wá gbeta dɔ́gbɛ dɛ́ lɛ kɔn. Nũ e mɪ nɔ cyan lɛ é na bo nyɔ́ alɔ́ nyla ɔ, ye nɔ jì nũ abɔkpa dɛ́ lɛ.

Kpɔ́ndɛwú Biblu tɔn dɛ́ lɛ dɛ́: **Gbeta lɛ - Nu e na jɛ lɛ**

° Adamu & Èvu dɔ́ atín sɪnsɛ́n e è gbé é - Kú, wuvɛ́, bo gbé dɔ́ è ni ma dɔ́ du Edeni mɛ ó

° Kanyéɛ sá vɔ́ e è ma yí gbɛ ná ǎ é - Mawu gbé nũ n'i ° Kanyéɛ hu nɔví tɔn - É huzu mɛ e nɔ dɪsa gbɔn fí bí é dɛ́ .

° Nɔwée bló tɔjihun ɔ - È nɔ kpɔ́n ɛ dó mɔ́ hwɛjijɔnɔ & hwɛn gbɛtɔ́ gán ° Ablaxamu sɔ́ vɪ tɔn dó savɔ́ - É yí akpá lɛ

° Mɔ́yízi sɔ́ Mawu - Huzu gán nú akɔta dɔ́xó dɛ́ .

° Mali jló dɔ́ Mawu ni zán emi - Jezu e huzu vɔ́sisa hwɛhuhu tɔn mɪtɔn é sɪn jiji .

° Judasi sa Jezu nu akwe - E hu edee .

° Pɔlu lekɔ sín hwe tɔn le gudo, bo setónú, bo le yehwesin - Huzu Mesédó nú Kosi le .

Ayíhɔngbe ayíhɔngbe ɔ, mí nɔ dɔ na cyan nú dɛdɛe kúnkplá nukɔnyiyi mítɔn dɔ nũnywe Mawu tɔn me kpo nukúnnúmɔjɛnũme mítɔn dɔ lee mí sixu setónú nú gbediqɛ tɔn le gbɔn é kpo wu é kpo, bo na dɔ sixu nyɔ nukún tɔn me. Lin tame dɔ nú elɔ le jí:

° **Mí ka na nɔ dɔ nugbɔ dɔ ajɔ mítɔn, xwédo mítɔn kpo gbezán gbigbɔ tɔn mítɔn kpo me à? °**

Mí ka na nɔ gbeji nú mídesunɔ, me e mí da é kpo ví mítɔn le kpo à?

° **Mi na dɔ dɔ ayixa mítɔn, nukun mítɔn kpodo dɛ mítɔn kpo**

ji we a ? ° Mi na do ku nu Mawu dɔ nu bi me we a ?

° **Mí ka na sɔ mídɛe hwe bo na setónú nú Mawu bo na dɔ sixu dóhwe gbɔ xá ε à?**

Nùkanbyɔ le

1. Gbeta e kɔn è na wá dɔ gbezán me é bí we nyí gbeta taji

dé. Nugbo ___ Adingban _____

2. Hwehwe ɔ, gbeta e kɔn mí nɔ wá le é nɔ wà nú dɔ gbezán mítɔn wu tawun.

Nugbo ___ Adingban _____

3. Kpɔndéwú nú e è na cyan le é tɔn e dɔ Biblu me le é xlé dɔ tótítlí sín gbeta le nɔ hen wuvɛ kpo aluwe kpo wá, bɔ tónúsise sín gbeta le ka nɔ hen awájije kpo awájije kpo wá.

Nugbo ___ Adingban _____

4. Dɔ medé ma dɔ ace bí mlémlé dɔ nú e é nɔ mɔ le é kpo nú e é nɔ sè le é kpo jí á

wutu ɔ, è nɔ hen ε gannugánnú bɔ é nɔ nɔ ye jí.

Nugbo ___ Adingban _____

5. Me le dɔ na cyan me e ye na yí gbè na bo na setónú na é. Nugbo

___ Adingban _____

Choix - Nuɔiqi nu Jezu qi Mawu .

Jezu éné ɔ jlá wen ɔ dɔ è ní lé kɔ sín hwe metɔn léε gúdo;

“... με e ɖo gbε bó ɖi nũ nú mì ́ ná kú gbεd́é ă, a ka ɖi nũ nú mì a?” (Jaan 11:26)

“Axɔsuɖuɖu Mawu tɔn ko seya, mi lɛkɔ sín hwɛ mitɔn lɛ gudo, bo ɖi nũ nú Wɛnɖagbe ɔ!” (Maki 1:15).

“Éné ́ gúdo ́, Jezu sù xó bó ɖɔ: ‘Ényí mɛd́é ɖi nũ nú mì ́, nyɛ ɖokpónɔ géé wɛ é ɖi nũ ná ă, lo ́, με e sé mì dó ́ lɔmɔ́ ɖi nũ nú mì. Nú é kpón mì ́, é mɔ με e sé mì dó é. gbε ́, bó ná hwɛ́n ε gán. Hwɛɖɔ́t́ d́é tíin nú με e gbé mì, bó ma ka yí gbε nú xó ce ă é; ɖɔ nú mì ɖɔ má ɖɔ.’” (Jaan 12:44-50).

“Ényí mɛd́é yí wǎn nú mì ́, é ná se tónú nú nũkplónmɛ ce, T́ ce ná yí wǎn n'i, bɔ mǐ ná wá nɔ gɔ́n tɔn, με e ma yí wǎn nú mì ă ́ ná se tónú nú nũkplónmɛ ce ă. (Jaan 14:23-24)

“Mawu yí wǎn nú gbɛt́ lɛ sɔmɔ́, bo ś Vɛɖokponɔ tɔn jó, bonu με e ɖi nũ n'i lɛ ɖɛbũ ma kú ó, loɔ, é ni mɔ gbè mavɔmavɔ.” (Jaan 3:16)

“Éné ́ gúdo ́, Jezu sɛkpó yě, bó ɖɔ nú yě ɖɔ: ‘È ná acɛ e ɖo jixwé kpódó ayíkúngban jí kpó lée bí mì. (Mat 28:18-20)

È dá mǐ d́o Mawu ɖɔhun, bo na mǐ nũwukpikpé bɔ mǐ na cyan nũ lɛ, lobo ɖɔ nú mǐ ɖɔ mǐ ni w'azɔ́. Mǐ lɛ mɔ nũɖɔd'ayí lɛ kpo jijɛnu yetɔn kpo. Mǐ mɔ lɛ e Mawu ś ali, wɛnwin kpódó tito kpó d'ayí nú gbɛt́ bɔ é ná dó hwɛ gbɔ xá ε gbɔn é. Jezu jla wɛn .

kolile sín hwe metɔn le gudo, hwehuhu kpo nŭnyanyawiwa bŭ kpo gudo. É kplɔn wanyiyi, ɔagbewiwa kpo nŭjɔɔwiwa kpo mŭ. É lé jla ɔɔ é we nyí Mesiya ɔ, Klisu e wá ayikúngban jí bo nyí wɔsisa maɔóblɔ ɔé nú hwe mŭtɔn le é, bo tónúsise nú gbediɔe tɔn le no ɔexlé ɔɔ mŭ ɔó nŭɔiɔi nŭi.

Nŭkplɔnme tɔn léé ɔ, acekpikpa we yě ɔó, nŭgbó ɔ, è sɔ acekpikpa bŭ nŭi ɔɔ fínfín sín kú tɔn gúdo. Nŭkplɔnme tɔn le gbɔn vo nú nŭ ɔebŭ e è mo aló kplɔn me é, bo byɔ ɔɔ è ni huzu linlin e è ɔó dó gbetɔ le kpo Mawu kpo wu é. **Wen tɔn nyí wanyiyi nú Mawu hú meɔesunɔ, huzuhuzu ɔò gbezán metɔn me.**

“Wán yí nú Mawu we nyí ɔɔ è ni nyí sɔn tɔn le, bo sɔn tɔn le ka vé nyí á.” (1 Jaan 5:3)

“Wanyiyi ɔ we nyí ɔɔ mŭ ni zán gbè sɔgbɔ xá sɔn Mawu tɔn le, lee mi ko sè gbɔn sín bíbɔme é ɔ, sɔn tɔn we nyí ɔɔ mŭ ni zán gbè ɔò wanyiyi me.” (2 Jaan 1:6)

“Un ɔò sɔn yɔyɔ ɔokpo ɔè nú mi we: mi yí wán nú miɔé, lee un yí wán nú mi gbɔn é ɔ, mi lomɔ mi ɔó na yí wán nú miɔé.” (Jaan 13:34)

“Nŭ e ko tŭn sín bíbɔme é, nŭ e mŭ sè, nŭ e mŭ mɔ kpo nukún mŭtɔn le kpo, nŭ e mŭ kɔn, bo alɔ mŭtɔn le ɔ’alɔ wu é we mŭ ɔò ɔiɔ we dó gbè Xó ɔ wu: Gbe ɔ tɔn, mŭ mɔ, bo ɔekúnnu tɔn, bo ɔò gbè mavɔmavɔ e ɔò Tɔ ɔ gón bo ɔò mŭ gón é jla mi we.” (1 Jaan 1:1-2)

Nùkanbyɔ le

1. Jezu ɔó ace bí. Nugbo ____
Adingban ____

2. Meɔé sixu ɔi nŭ nú Jezu, amɔ, é byɔ ɔɔ é ni wà nŭ e Jezu byɔ le é á; é we nyí ɔɔ, setónú.
Nugbo ____ Adingban ____

3. Jezu jla wen .
A ____ ɔi nu mi keɔe.

B ____ ɔi bo ɔyɔ gbezinkan, leko sín hwe tɔn le gudo.

C ___ kplón nũ mē lē bonu ye ni huzu ahwanvu bo bló baptem

nú ye. D ___ A & B

E ___ B & C

4. Jezu byɔ ɔɔ è ni ɔɔ linlin dó A ___

mɛɔɔsuno wu.

B ___ nɔzo.

C ___ Mawu.

D ___ nũ e ɔɔ aga lē é bĩ.

5. Dó mɛsédó Jaan nyí kúnnuɔɔtɔ Jezu tɔn wutu ɔ, ete é ka ɔɔ?

A ___ Un mɔ ε .

B ___ Un Se E C ___ Un

d'alɔ E D ___ E wɛ nyi

Gbe Mavɔmavɔ E ___ Nu

e ɔɔ aga lē bi

F ___ Nũ e ɔɔ aga lē é ɔɔ ă .

Tónúsise - Kúnnuɔɔnú Wanyiyi Tɔn

“Wǎn yí nú Mawu wɛ nyí ɔɔ è ni nyí sɛn tɔn lē, bɔ sɛn tɔn lē ka vé nyí ă.” (1 Jaan 5:3)

“Wanyiyi nɔ byɔ ɔɔ è ni ɔɔ jlɔ bo na hɛn nũ e jí wanyiyi enɛ ɔɔ é sɛn xomɛ hun - Mawu mĩtɔn. “Wanyiyi ɔ ɔɔ: mĩ ni nɔ xwedó sɛn tɔn lē. Nũ e zón mi wɛ mi ɔɔ ɔ wɛ nyí ɔɔ mi ni zán gbè mitɔn ɔɔ wanyiyi mɛ.” (2 Jaan 1:6)

Jezu jla wen wanyiyi tɔn, nũɔɔɔ ní éye ɔɔ é nyí Mawu, huzuhuzu ɔɔ gbezán metɔn mɛ bo na ze gbè ɔ kpo hwɛhuhu sɛn ali tɔn lē kpo wu, kpo tónúsise ní gbɛɔɔɔ tɔn lē kpo bonu gbɛtɔ na dó sixu bũ xá Mawu Tɔ ɔ, Klisu Ví ɔ kpo Yesinsen ɔ kpo.

Dìn ɔ, tónúsise ɔɔ wanyiyi wu ɔ, é nyí ɔɔ è ni wà nũ ɔɔ a yí gbè na wutu ă, alɔ tɛ lin ɔɔ é wɛ nyí nũ ɔɔgbɛ hugǎn e è sixu wà é ă. È sixu hɛn tónúsise gannugánnú gbɔn hɔnɔnɔn alɔ tóɔɔnnúme akwe tɔn gblame ă. Nũ e jló mɛ é ɔɔ wiwa wɛ, .

byɔ, alɔ ɔɛgbe nú mɛ hwenu e é na bo tɛ cí ɔɔ é kún sɔgbe ó, é kún sɔgbe ó, alɔ é kún ɔ̀ò dandan ó ɔɔhun é ɔ nɛ. Wanyiyi tónúsise tɔn ɔ, núwiwa jlɔ ɔɛgbe tɔn ɔɛ wɛ bɔ mɛ e a yí wǎn na é jlɔ ɔɔ è ni wà mɔ́, bo lé jlɔ na nyɔ nukún tɔn mɛ.

È ko mɔ kpɔ́ndéwú tónúsise alɔkpa enɛ tɔn gègè ɔ̀ò nǔkplɔnkplɔn e wá yí lɛ é mɛ.

- Nɔwée zán xwè mɔkpan dó bló tɔjihun ɔɛ sɔgbe xá nú e è byɔ lɛ é pépépéé.
- Ɖò sinvɔgbe ɔ kpo kɔlilɛ tɔn kpo gudo ɔ, Nɔwée bló vɔsakpe ɔɛ bo savɔ́ nú Mawu, sinsen-biblo sɔn núwiwa ɔɛ wɛ é nyí ɔ̀ó wanyiyi wu.
- Ablaxamu gbò ada nú sunnu e ɔ̀ò xwè tɔn gbè lɛ é bǐ - nú e gbɛtɔ́ sɔn linlin kpo linlin kpo ma sɔgbe ǎ é ɔɛ có é ka bló mɔ́ ɔ̀ó Mawu jlɔ ɔɔ è ni bló mɔ́ wutu.
- Ablaxamu kplá vǐ sunnu tɔn ɔ̀okpo géé e sɔn akpá é dó é yí só ɔɛ jí, bo bló vɔsakpe ɔɛ bo na dó savɔ́ n'í nú Mawu. Ɖò gbɛtɔ́ sɔn linlin mɛ ɔ, mɛhuhu wɛ nyí enɛ bɔ gbɛtɔ́ jɔ gbɛtɔ́ ɔɛbǔ na wà nú mɔ́hun zɛ Ablaxamu wu ǎ, ɔ̀ó jidɛ e é ɔ̀ó dó Mawu wu bǐ mlémlé é wu.

Xesi ɔ̀axó ɔɛ jɛ Izlayeli-ví lɛ jí bo yí Xù Vɔvɔ ɔ tó, bɔ Falawɔ́ɔn kpo ahwangɔ́n tɔn kpo ɔ̀ò gudo yetɔn. Linlin tɛ mɛɔɛ ka sixu ɔ̀ó nukún ɔ̀ó xù ɔ na klán bɔ Izlayeli-ví lɛ na d'asa? Lo ɔ́, Mɔ́yízi sɔ́ nǔɔ̀ɔ̀ɔ̀ tɔn, nǔɔ̀ɔ̀ɔ̀ tɔn kpóɔ̀ ɔ̀ɔ̀ tɔn kpó ɔ̀ó Mawu e é yí wǎn ná é jí, bó se tónú bɔ xu ɔ́ hun nú yè bɔ yè d'asa.

Gbɔn gudo ɔ, ee Jezu zán xwè atɔn dó kplɔ́n nú mɛ, bo lé xlé ɔ̀ó emi nyí Mawu Vǐ ɔ gbɔn nǔjɔwǔ tɔn lɛ gblamɛ é ɔ, é sɔ́ nukún tɔn ɔ̀ó Jeluzalemu jí. É kánɔɛji bo na yí fine có, é ka tuùn ɔ̀ó Jwifu lɛ na hu emi, kpo alɔ́dó aɛkɔpikpa Hlɔma tɔn sɔn gǎn lɛ tɔn kpo. Amɔ́, é sɔ́ jlɔ́ dó yí sɔ́ gbè tɔn jó ɔ̀ó nú e wu é gosin Sínsenɔ́ mɛ é nɛ. Ɖɛ e é xò nú Mawu é xlé tónúsise tɔn bǐ mlémlé bɔ kú e é na kú ɔ̀ò akluzu jí é sekɔ́ " ... É lɛ yí azɔ́n wegɔ ɔ bo xodɛ ɔ̀ó: 'Tɔ́ ce, enyi un ma nu ǎ ɔ, è sixu ɔ̀ó kɔ́fu elɔ sɔ́n ǎ ɔ, jlɔ́ towe ni nyí wiwa'." (Matie 26:42) Enɛ wu ɔ, enyi é wá byɔ ɔ̀ó è ni setónú nú nú e Mawu byɔ ɔ̀ò mǐ sí bonu è na dóhwe gbɔ xá mɛ lɛ é ɔ, **mǐ ɔ̀ó na setónú ɔ̀ó mǐ yí wǎn n'í wutu, enyi mǐ na bo lin ɔ̀ó é kún sɔgbe ó gbɔn ɔɛbǔ ɔ nɛ. Jezu ɔ̀ɔ́hun ɔ, jlɔ́ mǐtɔn ɔ̀ó na nyí "jlɔ́ towe ni nyí wiwa."**

Nùkanbyɔ lɛ

1. Wanyiyi nu mɛɔɛ wɛ nyi nuɔɛ e jlo e ɔ blo ɔ̀ó A ____ mi lin ɔ̀ó e wɛ nyi nu e sɔgbe bɔ e na blo e.
B ____ é cí ɔ̀ó é nyɔ́ hú alɔkpa ɔ̀ovo lɛ bǐ ɔ̀ɔ́hun. C ____ mi lin ɔ̀ó e na nyɔ́ nu mɛ e mi yí wan nu e.

2. È sixu mɔ wanyiyi gbɔn kɔgbidinúme xwédo tɔn, tóɔnnúme akwe tɔn aǎ toxóqíqɔ tɔn, axósuqúqú, aǎ núnina le tle gblame.

Nugbo ____ Adingban ____

3. Jǎ e Jezu dɔ bo na yì Jeluzalemu é we nyí qɔ é na qú Dindinwayixwe ɔ, enyi é na bo tle zón bɔ è na wlí i ɔ ne.

Nugbo ____ Adingban ____

4. Xósin mǐtɔn nú nǔkplónme Jezu tɔn e kúnkplá hwlengán é dɔ na nyí nǔ qebǔ e Hwi Jezu jǎ é.

Nugbo ____ Adingban ____

5. Me bí ná bú xá Mawu, me e ma nɔ se tónú nú gbèqíqɔ tɔn ǎ léɛ lɔmǎ́ dɔ Jezu kú nú gbɛtɔ léɛ bí.

Nugbo ____ Adingban ____

Tutoblonunu E Nɔ Kpé Nukún Dó Biblu Wu É
 Randolph Dunn, Gän, Roberto Santiago, Gän
 biblu dò Ènteneti jí

Azɔme 1 - Wen Mawu tɔn
Ně Nũ Ie Bĩ ka Wà Fí Gbɔn?
Gbetɔ e nyí Mawu é .

Klisu - Mawu sín nũbudo xexó
 e kúnklá Mawu Ie é
Sín Gbè me káká je kú jí - Gbetɔ
Kúkú ɔ Bló Hwɛngán .
 Wen Wenɔagbe-Wema Ie Tɔn Ie

Azɔme 2 - Tónúsíse nú Klisu .

Hwenu Je Nukɔn nú Klisu
 Hwenu Klisu Dò Ayikúngban jí
 Hwenu Klisu Gudo
 Hwenu e na wá fò dò ayikúngban jí é
 Hwenu e è na wá gbeta ɔ kɔn é
Sín Kú jí Gbɔn Akluzu jí Yi Gbè
Mé
 Xó è nɔ dɔ dó hwesɔke me wu Ie é Baptem
 e è nɔ bló dó Klisu me é wu .

Cours 3 -Gbɛ Yɔyɔ Dò Klisu Mɛ

Axɔsɔdɔto e è ma sɔ alɔ dó bló na ä é
 Mɛsɛntɔ e dò Axɔsɔdɔto ɔ me Ie é .
 Nũgbododó Klisu Tɔn Nukɔntɔn Ie Asúkúsi
 Ie kpo Mɛ Đevo E Dó Hudo Anɔsin Gbigbɔ
 Tɔn Ie É kpo
 Gbè Mɛdéeekannuninɔ Tɔn .
 Xexó Wuvɛxámɛ Tɔn
Wen e dò wema Ie me é Sinsen Mawu dò
Yesinsen kpo Nũgbo kpo mɛ .

Nũkplɔnkplɔn nú Akowé Biblu Tɔn Ie

Biblu E È Sɔ Tenme É
Biblu Sín Kpléklé
 Nũ alɔkpa Ie kpo Nũjledonũwu Ie kpo

Azɔme 4 - Su dɔ Klisu mɛ

Jezu Nazaletinu ɔ
Gbɛ Klisu Tɔn
Bũ dɔ Klisu mɛ
 Xó e è dɔ dó Wuvɛwu Ie é
Agbaza, Lindɔn, Ye - Fite Ye Ka Nɔ
Yi?
 Alɔwiwli kpo Mɛ gbibe kpo
 Gbɔjɛzán Mawu tɔn
 Nũdídídó Ie je nukɔn nú Bĩbɛme Nũdídídó Ie
 Eblée Ie .

Azɔme 5 - Mɛxoxwe Dò Klisu mɛ

Nũkplɔnmɛ Akluzu Tɔn Mɛ Mawu
Tɔn Xɔgbigbázɔ ɔ Nũkanbyɔ Đaxó
Hugã E È Kanbyɔ Gbɔn Gbezán Nu
Mɛdée Dò Klisu Mɛ Gbè Đaxó
Hugã É
 Akpádídó Ie Din kpo Kaka sɔyi kpo Gbetɔ
 Nugbò Ie Nyí Gbetɔ Mawu Tɔn Ie .
Gbè Xógbe Jiwũ Ie

Azɔme 6 - Biblu Huzu .

Akɔwé

Yinyɔ, Nũjledonũwu Ie kpo Nũdɔd'ayí Ie kpo
 Gbigbɔ Mímé
 Daniyeli
 Nũdɛxlémɛ Jezu Klisu Tɔn Nũwlanwɛlɔn Ie
 sín abwe Nũkplɔnmɛ Ie kpo Nũwiwa Ie kpo
 Sín Xwè 100 J.H.M.
 _____ 1500 H.M.
Đyc alò Vɔ Đɔ .
 Biblu Kpléklé kpo Liledógbɛdɛvome kpo
 Nũwiwa Sinsen Tɔn Égbé Tɔn Ie

Jezu sín kúnkan - Tablo dɛ